

บทที่ 1
บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การพัฒนาโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิป) มีลักษณะเป็นระบบขนส่งมวลชนนำทางอัตโนมัติ (Automatic Guideway Transit: AGT) ขับเคลื่อนด้วยล้อยาง และวิ่งบนทางยกระดับที่ก่อสร้างเพื่อใช้เป็นทางวิ่งโดยเฉพาะ เทียบเคียงได้กับระบบทางพิเศษ เข้าข่ายประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท และขนาดของโครงการ และกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ได้กำหนดประเภทโครงการในลำดับที่ 19 ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษหรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับทางพิเศษ ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อเสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) พิจารณาตามขั้นตอนการดำเนินการเสนอรายงานฯ ทั้งนี้ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิป) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ซึ่งมีความเห็นตามคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ (คชก.) ที่ได้ให้ความเห็นชอบในรายงานฯ ในการประชุมครั้งที่ 38/2559 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2559 (ภาคผนวก 1ก) ตามหนังสือที่ ทส (กกวล) 1005/ว 9958 ลงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2560 (ภาคผนวก 2ก)

ซึ่งบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) หรือ ITD เป็นผู้ก่อสร้างภายใต้บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BTS โดยมียุติบัตรที่ปรึกษา CSCGL เป็นที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างโครงการ ซึ่งโครงการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จโดยทดลองเดินรถไฟฟ้า ในวันที่ 16 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 และเดินรถเป็นทางการในวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2564 โดยบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BTS ภายใต้บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด หรือ KT

ดังนั้นเพื่อตระหนักถึงการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการจึงได้มอบหมายให้ บริษัท ยูนิเด็ค แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ระยะดำเนินการ) ของโครงการโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิป) ระยะที่ 1 (ระยะดำเนินการ) เป็นประจำทุกเดือน สำหรับรายงานฉบับนี้เป็นรายงานฉบับระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2568

1.2 ตำแหน่งที่ตั้งสถานี

โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปไตย) ตั้งอยู่ในฝั่งธนบุรีในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เป็นทางวิ่งยกระดับตลอดสาย ตำแหน่งที่ตั้งสถานีและทางขึ้นลงสถานีของระยะที่ 1 (สถานี G1-G3) และระยะที่ 2 (สถานี G4) รายละเอียดดังนี้

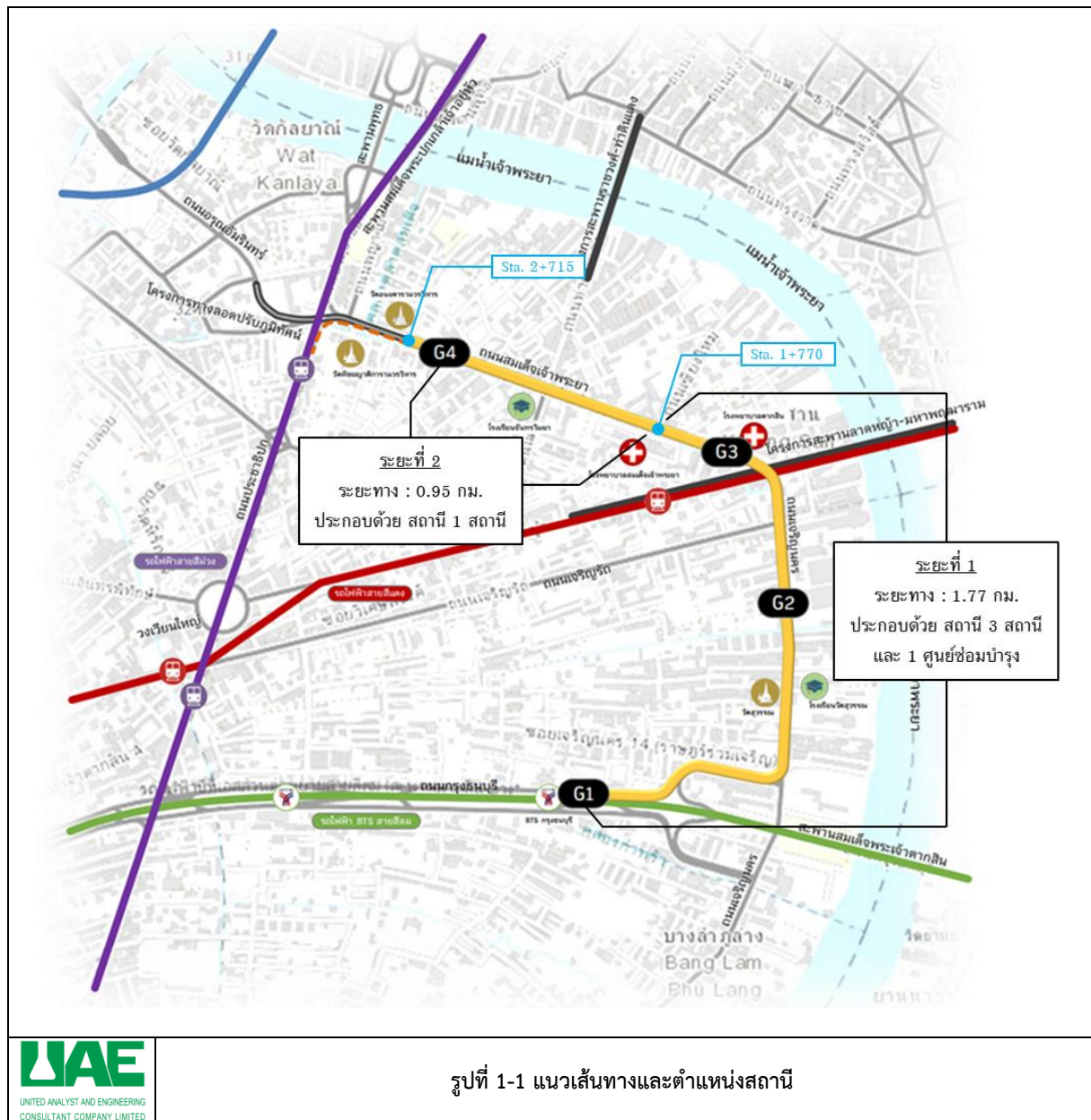
- 1) สถานีกรุงธนบุรี หรือสถานี G1 (กม.ที่ 0+000) ตั้งอยู่บริเวณถนนกรุงธนบุรี สามารถเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้า BTS สถานีกรุงธนบุรี และเป็นที่ตั้งของโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุง
- 2) สถานีเจริญนคร หรือสถานี G2 (กม.ที่ 1+156) ตั้งอยู่บนเจริญนครระหว่างคลองวัดทองเพลงกับซอยเจริญนคร 4 โดยตำแหน่งสถานีจัดวางในแนวเกาะกลางถนน
- 3) สถานีคลองสาน หรือสถานี G3 (กม.ที่ 1+681) ตั้งอยู่บริเวณถนนสมเด็จพระเจ้าตากสินหน้าโรงพยาบาลตากสิน
- 4) สถานีประชาธิปไตย หรือสถานี G4 (กม.ที่ 2+630) ตั้งอยู่บนถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ระหว่างซอยสมเด็จพระเจ้าตากสิน 4 กับซอยสมเด็จพระเจ้าตากสิน 8

ปัจจุบันโครงการระยะที่ 1 เปิดดำเนินการ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สถานีเจริญนคร-สถานีคลองสาน ระยะทาง 1.74 กิโลเมตร

1.3 แนวเส้นทางโครงการ

แนวเส้นทางโครงการของระยะที่ 1 (สถานี G1-G3) และระยะที่ 2 (สถานี G4) เริ่มต้นบริเวณสถานีรถไฟฟ้า BTS กรุงธนบุรี (S7) ซึ่งผู้โดยสารสามารถเดินทางจากกระบบรถไฟฟ้าสายสีเขียวอ่อนเข้าสู่สถานีแรกของโครงการ (สถานีกรุงธนบุรี หรือสถานี G1) (กม.ที่ 0+000) โดยแนวเส้นทางมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกตามแนวถนนกรุงธนบุรีมุ่งเข้าสู่ทางแยกถนนกรุงธนบุรี-ถนนเจริญนคร จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าถนนเจริญนครมุ่งขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านแหล่งชุมชน ร้านค้า ตลาด สถานศึกษา ศาสนสถาน ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม โรงแรม ซึ่งกำหนดให้เป็นที่ตั้งของสถานีที่ 2 (สถานีเจริญนคร หรือสถานี G2) (กม.ที่ 1+156) ช่วงข้ามคลองวัดทองเพลง ก่อนแนวเส้นทางจะข้ามแยกคลองสานเข้าสู่ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน และสามารถเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าสายสีแดงได้ที่สถานีที่ 3 (สถานีคลองสาน หรือสถานี G3) (กม.ที่ 1+681) บริเวณหน้าโรงพยาบาลตากสิน จากนั้นแนวเส้นทางต่อเนื่องไปตามถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ผ่านโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน ชุมชน ร้านค้า และตลาดไปทางทิศตะวันตก ตัดผ่านถนนท่าดินแดง ก่อนสิ้นสุดสถานีสุดท้ายของโครงการ (สถานีประชาธิปไตย หรือสถานี G4) (กม.ที่ 2+630) โดยมีระยะทางรวมถึงปลายทางวิ่งประมาณ 2.72 กิโลเมตร มีจำนวนสถานีทั้งสิ้น 4 สถานี ซึ่งสถานีที่ 4 ผู้โดยสารสามารถเชื่อมต่อการเดินทางไปยังรถไฟฟ้าสายสีม่วงต่อไปได้ รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1-1

ปัจจุบันโครงการระยะที่ 1 เปิดดำเนินการ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สถานีเจริญนคร-สถานีคลองสาน ระยะทาง 1.74 กิโลเมตร

ที่มา: รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้างูรงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปไตย), ตุลาคม พ.ศ. 2560

1.4 ลักษณะโครงการ

โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) เป็นระบบขนส่งมวลชนแบบนำทางอัตโนมัติ (AGT) ซึ่งทำงานโดยระบบอัตโนมัติทั้งหมดไม่มีคนขับ มีเส้นทางวิ่งเฉพาะยกระดับจากการจราจรบนผิวถนน ขบวนรถที่ใช้สำหรับระบบนี้จะมีการนำทางโดยอัตโนมัติบนทางวิ่งที่กำหนด ขบวนรถจะใช้ล้อยาง

1.5 รูปแบบสถานี

รูปแบบโครงสร้างสถานีของระยะที่ 1 (สถานี G1-G3) และระยะที่ 2 (สถานี G4) เป็นลักษณะโครงสร้างยกระดับเหนือพื้นผิวถนนรองรับด้วยเสาคอนกรีตตรงเกาะกลางถนนเป็นลักษณะโครงเฟรม (PORTAL FRAME) สำหรับสถานี G1, Depot และเป็นลักษณะเสาเดี่ยวสำหรับสถานี G2, G3, G4 โครงสร้างสถานีโดยทั่วไปประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ชั้นจำหน่ายตั๋วโดยสาร โครงสร้างคานทางวิ่ง ขานขาลา และโครงสร้างหลังคา

1.6 รูปแบบของโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุง

กิจกรรมภายในโรงจอด และศูนย์ซ่อมบำรุงเบา ประกอบด้วย

- การจอดพักรถไฟฟ้า
- การซ่อมบำรุงและเปลี่ยนอุปกรณ์ปรับอากาศ
- การล้างและขัดเคลือบสีรถไฟฟ้า
- การเปลี่ยนยาง
- การเปลี่ยนถ่านน้ำมันเครื่อง
- การทำความสะอาดภายนอกและภายใน

โดยเป็นโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุงรูปแบบโครงสร้างยกระดับ (Elevated Depot) โดยจะเชื่อมต่อกับสถานีเริ่มต้นของโครงการ สามารถรับรถเข้าศูนย์ซ่อมบำรุงได้ประมาณ 3 ขบวน

1.7 รูปแบบการเดินรถ

ขบวนรถไฟฟ้าสายสีทองมี 3 ขบวน แต่ละขบวนประกอบด้วยจำนวน 2 ตู้ ซึ่งจะทำการต่อพ่วงแบบกึ่งถาวรเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นตัวสำหรับหัวขับเคลื่อน (Driving Car) ทั้ง 2 ตู้ เพื่อการวิ่งรถ 2 ทิศทางในรางเดียว การใช้เวลาในการเดินทางของโครงการระยะที่ 1 จากสถานี G1 ถึง G3 ระยะทาง 1.74 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง 8 นาที

1.8 สรุปการดำเนินงานในปัจจุบันของโครงการ

การดำเนินงานในปัจจุบันของโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) ระยะที่ 1 เทียบกับรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แสดงดังตารางที่ 1-1 และแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมประจำปี พ.ศ. 2568 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1-1 สรุปผลการดำเนินงานในปัจจุบันของโครงการ

รายละเอียด	ตามรายงาน EIA	ปัจจุบัน (ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2568)
1. ตำแหน่งที่ตั้งสถานี	4 สถานี ดังนี้ 1. สถานีกรุงธนบุรี (G1) 2. สถานีเจริญนคร (G2) 3. สถานีคลองสาน (G3) 4. สถานีประชาธิปไตย (G4)	ปัจจุบันเปิดดำเนินโครงการ ระยะที่ 1 จำนวน 3 สถานี ดังนี้ 1. สถานีกรุงธนบุรี (G1) 2. สถานีเจริญนคร (G2) 3. สถานีคลองสาน (G3) สำหรับสถานีประชาธิปไตย (G4) อยู่ในขอบเขตการดำเนินงานระยะที่ 2 (ปัจจุบันยังไม่เริ่มดำเนินการก่อสร้าง)
2. ระยะทางเดินรถ	- รวม 4 สถานี ระยะทาง 2.72 กิโลเมตร	- ปัจจุบันเปิดดำเนินโครงการ ระยะที่ 1 ระยะทาง 1.74 กิโลเมตร
3. ลักษณะโครงการ	- ระบบขนส่งมวลชนแบบนำทางอัตโนมัติ (AGT)	- ระบบขนส่งมวลชนแบบนำทางอัตโนมัติ (AGT)

ที่มา: บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด

ตารางที่ 1-2 แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2568 โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง
(สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) ระยะที่ 1 (ระยะดำเนินการ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ความถี่/ระยะเวลา	ตำแหน่งติดตามตรวจสอบ	แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2568											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.คุณภาพอากาศ - ฝุ่นละอองรวม (TSP) - ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) - ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) - ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) - ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂)	- ปีละ 2 ครั้ง 5 วันต่อเนื่อง ครอบคลุมวันธรรมดา และวันหยุดราชการ	- ชุมชนซอยราษฎร์ร่วมเจริญ - วัดสุวรรณ - โรงพยาบาลตากสิน - โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา - วัดอนงคาราม*												
2.ระดับเสียง - ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (L _{Aeq} 24 hours) - ค่าระดับเสียงกลางวัน-กลางคืน (L _{Adn}) - ค่าระดับเสียงพื้นฐาน (L _{A90}) - ค่าระดับเสียงสูงสุด (L _{Amax})	- ปีละ 2 ครั้ง 5 วันต่อเนื่อง ครอบคลุมวันธรรมดา และวันหยุดราชการ	- ชุมชนซอยราษฎร์ร่วมเจริญ - วัดสุวรรณ - โรงพยาบาลตากสิน - โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา - วัดอนงคาราม*												
3. ความสั่นสะเทือน - ความเร็วของอนุภาคสูงสุด (Peak Particle Velocity) - ความถี่ (Frequency)	- ปีละ 2 ครั้ง 5 วันต่อเนื่อง ครอบคลุมวันธรรมดา และวันหยุดราชการ	- ชุมชนซอยราษฎร์ร่วมเจริญ - วัดสุวรรณ - โรงพยาบาลตากสิน - โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา - วัดอนงคาราม*												

หมายเหตุ : หมายถึง ดำเนินการแล้ว หมายถึง แผนการดำเนินการ

* สำหรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ระดับเสียง และความสั่นสะเทือน ไม่ดำเนินการติดตามตรวจสอบที่สถานีวัดอนงคาราม เนื่องจากอยู่ในขอบเขตการดำเนินงานระยะที่ 2 ซึ่งยังไม่ถึงช่วงเวลา
ดำเนินการก่อสร้าง

ตารางที่ 1-2 (ต่อ) แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2568 โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง
(สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) ระยะที่ 1 (ระยะดำเนินการ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ความถี่/ระยะเวลา	ตำแหน่งติดตามตรวจสอบ	แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2568										
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
4.การคมนาคม - อัตราเร็วในการเดินทาง - สถิติอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น	- ปีละ 2 ครั้ง 3 วันต่อเนื่ อ ครอบคลุมวันธรรมดาและ วันหยุดราชการเน้นให้พิจารณา ดำเนินการตรวจสอบในช่วง เวลาเร่งด่วนเป็นหลักโดยเฉพาะ อย่างยิ่งช่วง 06:00-10:00 น. และ 15:00-20:00 น. ในวัน ทำงาน	- เริ่มต้นตั้งแต่บริเวณสถานี รถไฟฟ้าที่เชื่อมต่อถนน กรุงธนบุรี ถนนเจริญนคร และถนนสมเด็จพระยา											
5.สภาพเศรษฐกิจสังคม - การเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ - วิถีชีวิต - ผลกระทบจากโครงการ	- ปีละ 1 ครั้ง ในช่วง 3 ปีแรก ตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินโครงการ (ปีที่ 1, 2, 3) และติดตาม ตรวจสอบอีกครั้งใน อีก 5 ปี ถัดมา หรือในปีที่ 8 ของระยะ เปิดดำเนินการ	- กลุ่มครัวเรือนที่พักอาศัย บริเวณพื้นที่โครงการ - กลุ่มผู้นำชุมชน - กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต่อ ผลกระทบ - สถานที่ราชการ ในระยะ 500 เมตรจากที่ตั้งโครงการ	โครงการดำเนินการติดตามตรวจสอบตรวจสอบครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 22-24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 และมีแผนการติดตามตรวจสอบครั้งถัดไปใน ปี พ.ศ. 2571 (อีก 5 ปีถัดจากการติดตามตรวจสอบครั้งล่าสุด หรือปีที่ 8 ของระยะเปิดดำเนินการ)										
6. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย - ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน และการเจ็บป่วยของพนักงาน	- ทุกเดือน	-											

หมายเหตุ : หมายถึง ดำเนินการแล้ว หมายถึง แผนการดำเนินการ